

ZAKON

O NARODNOJ SKUPŠTINI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se položaj, nadležnost, organizacija i način rada i odlučivanja Narodne skupštine, položaj, prava i dužnosti narodnih poslanika, amblemi, simboli i obeležja Narodne skupštine, odnos Narodne skupštine prema drugim državnim organima, međunarodna saradnja, upravljanje imovinom koju koristi Narodna skupština, finansiranje Narodne skupštine, položaj Službe Narodne skupštine (u daljem tekstu: Služba), kao i druga pitanja od značaja za rad Narodne skupštine.

Pitanja u vezi sa organizacijom i načinom rada Narodne skupštine, postupcima za donošenje akata Narodne skupštine i drugim postupcima, kao i druga pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, uređuju se Poslovnikom Narodne skupštine (u daljem tekstu: Poslovnik) i drugim aktima Narodne skupštine.

Član 2.

Narodna skupština je najviše predstavničko telo i nosilac ustavotvorne i zakonodavne vlasti u Republici Srbiji.

Član 3.

Narodnu skupštinu predstavlja predsednik Narodne skupštine.

Član 4.

Sedište Narodne skupštine je u Beogradu.

Član 5.

Narodna skupština ima pečat.

Član 6.

Rad Narodne skupštine je javan.

Član 7.

Narodna skupština u okviru svojih nadležnosti vrši sledeće funkcije:

- predstavničku,
- zakonodavnu,
- izbornu i
- kontrolnu.

Član 8.

Narodna skupština donosi: zakon, budžet, završni račun, plan razvoja, prostorni plan, poslovnik, strategiju, deklaraciju, rezoluciju, preporuku, odluku, zaključak i autentično tumačenje zakona.

Nadležni odbor Narodne skupštine donosi akt kojim se uređuju jedinstvena metodološka pravila za izradu propisa, koja nadležni organi primenjuju pri izradi predloga zakona i drugih akata, koje donosi Narodna skupština.

Akti iz st. 1. i 2. ovog člana objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Akt radnog tela Narodne skupštine objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije“, u skladu sa Poslovníkom.

Član 9.

U radu Narodne skupštine u službenoj upotrebi je srpski jezik i ćirilíčko pismo, a latiničko pismo u skladu sa zakonom.

Narodni poslanik ima pravo da na sednici Narodne skupštine govori i da pisane dokumente u radu Narodne skupštine, predviđene Poslovníkom, podnosi na svom jeziku.

Kada se narodni poslanik u radu Narodne skupštine služi svojim jezikom u smislu stava 2. ovog člana, stalno ili u određenom slučaju, generalni sekretar Narodne skupštine je dužan da obezbedi istovremeno prevođenje njegovog usmenog izlaganja ili dokumenta koji je podneo, na srpski jezik.

Član 10.

Narodna skupština ima ambleme, oznake i druge simbole i obeležja.

II. JAVNOST RADA

Član 11.

Javnost rada Narodne skupštine se obezbeđuje: stvaranjem uslova za televizijske i internet prenose sednica Narodne skupštine, konferencijama za novinare, izdavanjem zvaničnih saopštenja, omogućavanjem praćenja rada Narodne skupštine od strane predstavnika sredstava javnog informisanja, posmatrača domaćih i međunarodnih udruženja i organizacija i zainteresovanih građana, uvidom u dokumentaciju i arhivu Narodne skupštine, uvidom u stenografske beleške i zapisnike sa sednica Narodne skupštine, na internet stranici Narodne skupštine i na druge načine, u skladu sa zakonom i Poslovníkom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, javnost se može isključiti odlukom Narodne skupštine, u skladu sa zakonom i Poslovníkom.

O predlogu dnevnog reda, datumu, vremenu i mestu održavanja sednice Narodne skupštine obaveštava se javnost, osim u slučajevima kada je to zakonom drukčije uređeno.

Sednice radnih tela Narodne skupštine su javne, osim ako radno telo drukčije ne odluči.

Informacije sa sednica Narodne skupštine ili radnih tela zatvorenih za javnost ne mogu se davati bez posebnog odobrenja Narodne skupštine, odnosno odobrenja radnog tela.

U Narodnoj skupštini obezbeđuju se posebna mesta za posmatrače domaćih i međunarodnih udruženja i organizacija, zainteresovane građane i predstavnike sredstava javnog informisanja.

Novinarima akreditovanim za praćenje rada Narodne skupštine omogućeno je praćenje sednica Narodne skupštine i njenih radnih tela i uvid u predloge zakona i

drugih akata o kojima Narodna skupština vodi raspravu, stenografske beleške sa sednica, uvid u dokumentaciju i arhivu Narodne skupštine.

Način ostvarivanja javnosti rada i postupak isključenja javnosti uređuju se Poslovníkom.

Ulazak i boravak lica iz stava 6. ovog člana u Narodnoj skupštini uređuju se aktom nadležnog radnog tela Narodne skupštine.

III. IZGLED I UPOTREBA AMBLEMA, OZNAKA I DRUGIH SIMBOLA I OBELEŽJA

Član 12.

Narodna skupština utvrđuje izgled i upotrebu amblema na predlog nadležnog radnog tela Narodne skupštine.

Narodna skupština utvrđuje izgled i upotrebu oznaka i drugih simbola i obeležja na predlog nadležnog radnog tela Narodne skupštine.

U izradi predloga iz st. 1. i 2. ovog člana nadležno radno telo saraduje sa istaknutim stručnjacima i umetnicima.

Zabranjeno je isticanje i nošenje amblema, oznaka i drugih simbola i obeležja Narodne skupštine na način kojim se narušava ugled Narodne skupštine.

Član 13.

Himna Republike Srbije izvodi se na početku prve sednice Narodne skupštine, na početku i završetku redovnog zasedanja Narodne skupštine, prilikom polaganja zakletve predsednika Republike i prilikom polaganja zakletve Vlade.

Himna Republike Srbije izvodi se u Narodnoj skupštini i u drugim slučajevima, o čemu odlučuje predsednik Narodne skupštine.

Na upotrebu himne Republike Srbije u Narodnoj skupštini primenjuje se zakon kojim se uređuje upotreba himne Republike Srbije.

Član 14.

Na početku prve sednice Narodne skupštine, na početku i završetku redovnog zasedanja Narodne skupštine, prilikom polaganja zakletve predsednika Republike i prilikom polaganja zakletve Vlade, počasna jedinica Vojske Srbije raspoređuje se ispred glavnog ulaza u Dom Narodne skupštine.

Počasna jedinica Vojske Srbije i vojni orkestar mogu učestvovati i u drugim aktivnostima Narodne skupštine na predlog predsednika Narodne skupštine.

Počasne jedinice Vojske Srbije i vojnog orkestra u slučajevima iz st. 1. i 2. ovog člana postupaju u skladu sa pravilima službe Vojske Srbije.

IV. NADLEŽNOST

Član 15.

Kao nosilac ustavotvorne i zakonodavne vlasti Narodna skupština:

- 1) donosi i menja Ustav;
- 2) odlučuje o promeni granice Republike Srbije;
- 3) raspisuje republički referendum;

4) potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja;

- 5) odlučuje o ratu i miru i proglašava ratno i vanredno stanje;
- 6) nadzire rad službi bezbednosti;
- 7) donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije;
- 8) daje prethodnu saglasnost na statut autonomne pokrajine;
- 9) usvaja strategiju odbrane;
- 10) usvaja plan razvoja i prostorni plan;
- 11) usvaja budžet i završni račun Republike Srbije, na predlog Vlade;
- 12) daje amnestiju za krivična dela.

U ostvarivanju izborne funkcije Narodna skupština:

- 1) bira Vladu;
- 2) bira sudije Ustavnog suda i odlučuje o njihovom razrešenju i prestanku mandata;
- 3) bira predsednika Vrhovnog kasacionog suda, predsednike sudova, Republičkog javnog tužioca i javne tužioce i odlučuje o prestanku njihove funkcije;
- 4) bira sudije i zamenike javnih tužilaca, u skladu sa Ustavom i zakonom;
- 5) bira i razrešava guvernera Narodne banke Srbije i Savet guvernera;
- 6) bira i razrešava Zaštitnika građana;
- 7) bira i razrešava i druge funkcionere određene zakonom.

U ostvarivanju kontrolne funkcije Narodna skupština vrši nadzor nad radom:

- 1) Vlade i odlučuje o prestanku mandata Vlade i ministara;
- 2) službi bezbednosti;
- 3) guvernera Narodne banke Srbije;
- 4) Zaštitnika građana;
- 5) drugih organa i tela u skladu sa zakonom.

U ostvarivanju predstavničke funkcije Narodna skupština, odnosno narodni poslanici:

- 1) razmatraju predstavke i predloge građana;
- 2) održavaju sastanke sa građanima u Narodnoj skupštini i u kancelarijama Narodne skupštine van sedišta Narodne skupštine.

V. KONSTITUISANJE

Član 16.

Narodna skupština na prvoj sednici potvrđuje mandate narodnih poslanika, po postupku utvrđenom Poslovnikom.

Na prvoj sednici Narodne skupštine vrši se izbor predsednika i potpredsednika i imenovanje generalnog sekretara Narodne skupštine.

Narodna skupština je konstituisana potvrđivanjem mandata dve trećine narodnih poslanika.

Član 17.

Nakon donošenja odluke o potvrđivanju mandata narodni poslanici polažu zakletvu čiji tekst glasi:

"Zaklinjem se da ću dužnost narodnog poslanika obavljati predano, pošteno, savesno i verno Ustavu, braniti ljudska i manjinska prava i građanske slobode i po najboljem znanju i umeću služiti građanima Srbije, istini i pravdi!"

Član 18.

Narodna skupština bira članove radnih tela Narodne skupštine i stalnih parlamentarnih delegacija u međunarodnim institucijama.

VI. ORGANIZACIJA NARODNE SKUPŠTINE

1. Predsednik Narodne skupštine

Član 19.

Predsednik Narodne skupštine:

- 1) predstavlja Narodnu skupštinu;
- 2) saziva sednice Narodne skupštine i utvrđuje predlog dnevnog reda;
- 3) predsedava sednicama Narodne skupštine;
- 4) saziva sastanke kolegijuma Narodne skupštine i predsedava sastancima;
- 5) stara se o radu na sednicama Narodne skupštine i o primeni Poslovnika;
- 6) stara se o blagovremenom i usklađenom radu radnih tela Narodne skupštine;
- 7) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i Poslovníkom.

Član 20.

Predsednik Narodne skupštine bira se iz reda narodnih poslanika na predlog najmanje 30 narodnih poslanika.

Predsednik Narodne skupštine bira se tajnim ili javnim glasanjem.

O načinu izbora predsednika Narodne skupštine odlučuje Narodna skupština.

Postupak izbora predsednika Narodne skupštine uređuje se Poslovníkom.

Član 21.

Predsedniku Narodne skupštine prestaje funkcija ostavkom, razrešenjem ili prestankom mandata narodnog poslanika.

U slučaju iz stava 1. ovog člana funkciju predsednika Narodne skupštine obavlja najstariji potpredsednik Narodne skupštine.

Član 22.

Predsednik Narodne skupštine ostavku podnosi Narodnoj skupštini u pisanom obliku ili usmeno na sednici Narodne skupštine.

Predsedniku Narodne skupštine funkcija prestaje danom i časom podnošenja ostavke.

Član 23.

Narodna skupština može da razreši dužnosti predsednika Narodne skupštine.

Postupak za razrešenje predsednika Narodne skupštine uređuje se Poslovníkom.

2. Potpredsednik Narodne skupštine

Član 24.

Narodna skupština utvrđuje broj potpredsednika Narodne skupštine posebnom odlukom.

Potpredsednik Narodne skupštine pomaže predsedniku Narodne skupštine u obavljanju poslova iz njegovog delokruga.

Predsednika Narodne skupštine, u slučaju privremene sprečenosti ili odsutnosti, zamenjuje jedan od potpredsednika Narodne skupštine, u skladu sa Poslovníkom.

Član 25.

Na izbor i prestanak funkcije potpredsednika Narodne skupštine primenjuju se odredbe ovog zakona o izboru i prestanku funkcije predsednika Narodne skupštine.

3. KOLEGIJUM NARODNE SKUPŠTINE

Član 26.

Kolegijum Narodne skupštine (u daljem tekstu: kolegijum) je telo Narodne skupštine koje saziva predsednik Narodne skupštine radi koordinacije rada i obavljanja konsultacija u vezi sa radom Narodne skupštine.

Kolegijum čine predsednik Narodne skupštine, potpredsednici Narodne skupštine i predsednici poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini.

Sastancima kolegijuma mogu prisustvovati i lica koja nisu članovi kolegijuma, na poziv predsednika Narodne skupštine.

Kolegijum pomaže predsedniku Narodne skupštine u predstavljanju Narodne skupštine, sazivanju sednica Narodne skupštine, utvrđivanju predloga dnevnog reda, usklađivanju rada radnih tela i drugim pitanjima iz nadležnosti predsednika Narodne skupštine.

4. Radna tela Narodne skupštine

Član 27.

Narodna skupština obrazuje stalna radna tela, a može obrazovati i privremena radna tela.

Stalna radna tela su odbori.

Privremena radna tela su anketni odbori i komisije.

Odbori se obrazuju za: razmatranje predloga zakona i drugih akata podnetih Narodnoj skupštini; sagledavanje stanja vođenja politike od strane Vlade; praćenje izvršavanja zakona i drugih opštih akata od strane Vlade i drugih državnih organa i tela, kao i za razmatranje drugih pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine.

Odbor, u okviru svog delokruga, prati rad Vlade i drugih organa i tela, čiji rad nadzire Narodna skupština, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Odbor razmatra izveštaje organa, organizacija i tela, koji se na osnovu zakona podnose Narodnoj skupštini.

Odbor može da organizuje javno slušanje.

Radi razmatranja pojedinih pitanja iz svog delokruga i pripreme predloga o tim pitanjima, odbor može obrazovati pododbor, a predsednik odbora može obrazovati posebnu radnu grupu.

Pododbor i radna grupa iz stava 8. ovog člana obavljaju poslove za potrebe odbora i ne mogu samostalno istupati, osim ako nadležni odbor drukčije ne odluči.

Sednici odbora prisustvuje član, odnosno ovlašćeni predstavnik Vlade kada se na sednici razmatra predlog ili mišljenje Vlade i u drugim slučajevima na poziv odbora, kao i ovlašćeni predstavnik drugog predlagača zakona i akata.

Sastav, delokrug i način rada odbora utvrđuje se Poslovníkom.

Privremeno radno telo se može obrazovati radi sagledavanja stanja u određenoj oblasti i utvrđivanja činjenica o pojedinim pojavama ili događajima.

Sastav i zadatak privremenog radnog tela utvrđuje se odlukom Narodne skupštine.

U radu radnih tela po pozivu mogu učestvovati naučnici i stručnjaci.

Predsednik Narodne skupštine, na predlog radnog tela, može angažovati naučne ili stručne institucije, kao i naučnike i stručnjake, radi proučavanja pojedinih pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine.

Član 28.

Narodna skupština bira članove odbora i zamenike članova odbora, na predlog poslaničkih grupa, srazmerno broju narodnih poslanika poslaničke grupe u odnosu na ukupan broj narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 29.

Odbor ima predsednika i zamenika predsednika.

Predsednik odbora rukovodi radom odbora.

Odbor ima sekretara.

5. Poslaničke grupe

Član 30.

U Narodnoj skupštini obrazuju se poslaničke grupe iz reda narodnih poslanika.

Član 31.

Poslanička grupa ima predsednika i zamenika predsednika.

Predsednik poslaničke grupe predstavlja poslaničku grupu.

6. Imenovana lica u Narodnoj skupštini

Član 32.

Imenovana lica u Narodnoj skupštini su generalni sekretar Narodne skupštine i zamenik generalnog sekretara Narodne skupštine.

Član 33.

Generalnog sekretara Narodne skupštine (u daljem tekstu: generalni sekretar) imenuje Narodna skupština, na predlog predsednika Narodne skupštine.

Generalni sekretar pomaže predsedniku i potpredsednicima Narodne skupštine u pripremanju sednica Narodne skupštine, stara se o sprovođenju odluka i zaključaka Narodne skupštine, rukovodi Službom i vrši druge poslove utvrđene zakonom i Poslovníkom.

Generalni sekretar je za svoj rad odgovoran Narodnoj skupštini i predsedniku Narodne skupštine.

Funkcija generalnog sekretara prestaje danom imenovanja generalnog sekretara novog saziva Narodne skupštine, ostavkom ili razrešenjem.

Član 34.

Generalni sekretar ima zamenika koji mu pomaže u radu i zamenjuje ga u slučaju njegovog odsustva ili sprečenosti.

Zamenika generalnog sekretara imenuje Narodna skupština, na predlog generalnog sekretara uz saglasnost predsednika Narodne skupštine.

Broj zamenika generalnog sekretara utvrđuje se Poslovníkom.

Zamenik generalnog sekretara je za svoj rad odgovoran Narodnoj skupštini, predsedniku Narodne skupštine i generalnom sekretaru.

Funkcija zamenika generalnog sekretara prestaje danom imenovanja zamenika generalnog sekretara novog saziva Narodne skupštine, ostavkom ili razrešenjem.

Član 35.

Funkcija generalnog sekretara i zamenika generalnog sekretara prestaje danom i časom podnošenja ostavke.

Generalni sekretar i zamenik generalnog sekretara razrešavaju se po postupku predviđenom za njihovo imenovanje.

Do imenovanja novog generalnog sekretara, dužnost generalnog sekretara vrši zamenik generalnog sekretara.

VII. PRAVA I DUŽNOSTI NARODNIH POSLANIKA

Član 36.

Narodni poslanik stiče prava i dužnosti utvrđene Ustavom i zakonom danom potvrđivanja mandata.

Narodnom poslaniku izdaje se poslanička legitimacija.

Legitimacija iz stava 2. ovog člana je javna isprava kojom narodni poslanik dokazuje poslanički status i na osnovu koje ostvaruje prava utvrđena Ustavom, zakonom i Poslovníkom.

Obrazac i sadržaj poslaničke legitimacije propisuje se aktom nadležnog odbora Narodne skupštine.

Član 37.

Narodni poslanik se opredeljuje, istupa i glasa po sopstvenom uverenju.

Član 38.

Narodni poslanik uživa imunitet u skladu sa Ustavom i zakonom.

Za usmeno ili pismeno izraženo mišljenje ili glasanje u vršenju svoje poslaničke funkcije narodni poslanik ne može biti pozvan na krivičnu ili drugu odgovornost.

Narodni poslanik koji se pozvao na imunitet ne može biti pritvoren, niti se protiv njega može voditi krivični ili drugi postupak u kome se može izreći kazna zatvora bez odobrenja Narodne skupštine.

Narodna skupština odlučuje većinom glasova svih narodnih poslanika o ukidanju imuniteta narodnom poslaniku koji se pozvao na imunitet čime se daje odobrenje Narodne skupštine iz stava 3. ovog člana.

Protiv narodnog poslanika koji se nije pozvao na imunitet može se, bez odobrenja Narodne skupštine, voditi krivični ili drugi postupak u kome se može izreći kazna zatvora.

Organ koji vodi postupak protiv narodnog poslanika koji se nije pozvao na imunitet dužan je da o pokretanju postupka obavesti Narodnu skupštinu.

Narodna skupština može većinom glasova svih narodnih poslanika da uspostavi imunitet narodnom poslaniku koji se nije pozvao na imunitet.

Narodni poslanik koji je zatečen u izvršenju krivičnog dela za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od pet godina može biti pritvoren bez odobrenja Narodne skupštine.

U krivičnom ili drugom postupku u kome je uspostavljen imunitet, ne teku rokovi propisani za taj postupak.

Narodna skupština odluku iz st. 4. i 7. ovog člana donosi na predlog nadležnog odbora Narodne skupštine, u skladu sa Poslovníkom.

Član 39.

Narodni poslanik ne može istovremeno da obavlja drugu javnu funkciju ili profesionalnu delatnost nespojivu sa poslaničkom funkcijom, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Narodnom poslaniku prestaje funkcija koja je nespojiva sa poslaničkom funkcijom na dan potvrđivanja poslaničkog mandata.

Član 40.

Narodni poslanik, u skladu sa zakonom i Poslovníkom, ima pravo da:

- 1) predlaže zakone i druge akte;
- 2) predlaže autentično tumačenje zakona
- 3) podnosi amandmane na predloge zakona i drugih akata;
- 4) učestvuje u raspravi i odlučivanju o predlogu zakona i drugih akata na sednicama Narodne skupštine i njenih radnih tela;

- 5) učestvuje u podnošenju predloga za raspisivanje referenduma o pitanjima koja se uređuju zakonom;
- 6) podnosi predlog za obrazovanje komisije ili anketnog odbora;
- 7) podnosi predlog za sprovođenje javnog slušanja o pitanjima od javnog interesa;
- 8) predlaže izmene i dopune predloženog dnevnog reda;
- 9) postavlja poslanička pitanja;
- 10) učestvuje u podnošenju interpelacije i predloga za glasanje o nepoverenju Vladi ili članu Vlade;
- 11) održava konferenciju za novinare u prostorijama Narodne skupštine;
- 12) preuzima druge radnje u vršenju poslaničke funkcije, u skladu sa zakonom i Poslovníkom.

Narodni poslanik koji nije član odbora može da učestvuje u radu odbora bez prava odlučivanja, u skladu sa Poslovníkom.

Član 41.

Narodni poslanik ima pravo da bude blagovremeno i potpuno obavješten o svim pitanjima iz nadležnosti Narodne skupštine, kao i pravo da traži obavještenja koja su mu potrebna za obavljanje poslaničke funkcije od predsednika Narodne skupštine, predsednika odbora i drugih radnih tela Narodne skupštine, predsednika Vlade, člana Vlade i funkcionera u drugim republičkim organima i organizacijama.

Način ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana uređuje se Poslovníkom.

Član 42.

Narodni poslanik ima pravo na platu, naknade i druga primanja u skladu sa zakonom i drugim aktom.

Član 43.

Narodni poslanik koji ostvaruje platu u Narodnoj skupštini ima pravo na naknadu plate po prestanku poslaničke funkcije u visini plate koju je imao na dan prestanka funkcije, a najduže šest meseci. Ovo pravo se može produžiti do sticanja prava na penziju, ali ne duže od šest meseci.

Narodni poslanik kome je prestala funkcija u vreme trudnoće i porođaja ima pravo na naknadu plate po prestanku poslaničke funkcije u visini plate iz stava 1. ovog člana, a najduže godinu dana.

Pravo iz stava 1. ovog člana ne pripada narodnom poslaniku kome je prestao mandat pre isteka vremena na koje je izabran ako je pravnosnažnom sudskom odlukom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci.

Pravo iz stava 1. ovog člana prestaje zasnivanjem radnog odnosa, sticanjem prava na penziju, kao i u slučaju izbora, odnosno imenovanja na drugu funkciju po osnovu koje ostvaruje platu.

Član 44.

Narodnom poslaniku mandat prestaje potvrđivanjem mandata dve trećine narodnih poslanika narednog saziva Narodne skupštine kao i u slučajevima utvrđenim zakonom kojim se reguliše izbor narodnih poslanika.

O razlozima za prestanak mandata narodnom poslaniku pre isteka vremena na koje je izabran obaveštava se predsednik Narodne skupštine.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, dan prestanka mandata narodnog poslanika Narodne skupštine konstatuje se na prvoj narednoj sednici nakon prijema izveštaja nadležnog odbora Narodne skupštine o razlozima za prestanak mandata narodnog poslanika.

Član 45.

Narodni poslanik dužan je da poštuje Ustav, zakon i Poslovnik.

Narodni poslanik dužan je da:

- učestvuje u radu Narodne skupštine i njenih odbora;
- postupa u skladu sa odlukama nadležnog odbora Narodne skupštine, kojima se uređuju prava i dužnosti narodnih poslanika;
- čuva podatke koji predstavljaju državnu, vojnu ili službenu tajnu i posle prestanka poslaničke funkcije u Narodnoj skupštini;
- u vršenju poslaničke dužnosti i svojim ukupnim ponašanjem čuva ugled, poštuje dostojanstvo i red na sednici Narodne skupštine, odbora i poslaničkih grupa;
- obraća se drugim narodnim poslanicima sa uvažavanjem, bez uvredljivih izraza i iznošenja činjenica i ocena koje se odnose na privatni život drugih lica;
- odnosi se odgovorno i racionalno prema sredstvima budžeta Republike Srbije koja su namenjena za rad Narodne skupštine;
- podnosi izveštaj nadležnom državnom organu o svojoj imovini i prihodima, u skladu sa zakonom, i
- izvršava druge obaveze, u skladu sa zakonom i Poslovnikom.

Član 46.

Narodni poslanik kome je prestao mandat ima pravo da se, u roku od dva meseca od dana kada mu je prestao mandat, vrati na rad kod poslodavca kod koga mu miruje radni odnos zbog toga što je izabran na funkciju narodnog poslanika.

Narodni poslanik kome je prestao mandat ima pravo na pristup arhivi i dokumentima o radu Narodne skupštine kojima je imao pristup i dok je bio narodni poslanik.

Narodni poslanik kome je prestao mandat ima pravo da prisustvuje državnim svečanostima u Narodnoj skupštini, u skladu sa protokolom.

Narodni poslanik kome je prestao mandat ima pravo pristupa biblioteci Narodne skupštine i Klubu poslanika.

Narodnom poslaniku kome je prestao mandat, radi ostvarivanja prava iz st. 2. do 4. ovog člana, izdaje se trajna legitimacija.

Obrazac i sadržaj trajne legitimacije propisuje se aktom nadležnog odbora Narodne skupštine.

VIII. NAČIN RADA NARODNE SKUPŠTINE

Član 47.

Rad Narodne skupštine i radnih tela odvija se na sednicama.

Član 48.

Narodna skupština se sastaje u dva redovna zasedanja godišnje.

Prvo redovno zasedanje počinje prvog radnog dana u martu, a drugo redovno zasedanje počinje prvog radnog dana u oktobru. Redovno zasedanje ne može trajati duže od 90 dana.

Narodna skupština sastaje se u vanredno zasedanje na zahtev najmanje jedne trećine narodnih poslanika ili na zahtev Vlade, sa unapred utvrđenim dnevnim redom.

Narodna skupština sastaje se bez poziva posle proglašenja ratnog ili vanrednog stanja.

Predsednik Narodne skupštine može, povodom državnih i međunarodnih praznika, sazvati svečanu sednicu Narodne skupštine i pozvati predsednika Republike, predsednika Vlade, predstavnike drugih organa i organizacija iz zemlje i inostranstva da se obrate Narodnoj skupštini.

Predsednik Narodne skupštine može sazvati posebnu sednicu na kojoj se Narodnoj skupštini može obratiti predsednik Republike, predsednik ili predstavnik strane države, predstavnik parlamenta strane države ili predstavnik međunarodne organizacije.

Na poziv predsednika Narodne skupštine, Narodnoj skupštini se mogu obratiti, u zavisnosti od pitanja koje se raspravlja, i predstavnici drugih organa, organizacija i tela.

Član 49.

Prilikom odlučivanja, usvajanja zapisnika sa sednice, utvrđivanja dnevnog reda, na prvoj sednici Narodne skupštine i u drugim slučajevima predviđenim Ustavom, zakonom i Poslovníkom, neophodno je prisustvo većine od ukupnog broja svih narodnih poslanika.

Član 50.

Na sednicama Narodne skupštine vode se stenografske beleške, odnosno sednice se tonski snimaju.

Na sednicama radnih tela Narodne skupštine vode se stenografske beleške, odnosno sednice se tonski snimaju, u skladu sa Poslovníkom.

O radu na sednici Narodne skupštine i njenih radnih tela izrađuje se zapisnik.

Način izrade zapisnika, njegovo overavanje, čuvanje, objavljivanje, mere za zaštitu podataka iznetih na sednici zatvorenoj za javnost, kao i druga pitanja u vezi sa zapisnikom uređuju se Poslovníkom.

Član 51.

Odbor odlučuje većinom glasova prisutnih članova na sednici kojoj prisustvuje većina članova odbora, ako zakonom nije predviđena posebna većina.

Glasanje u odboru je javno.

Član odbora ima pravo da izdvoji mišljenje, o čemu se Narodna skupština obaveštava u izveštaju odbora.

Način rada odbora uređuje se Poslovníkom.

Član 52.

U slučaju raspuštanja Narodna skupština odnosno nadležni odbor Narodne skupštine vrši samo tekuće ili neodložne poslove, a naročito:

- 1) rešavanje mandatno-imunitetskih pitanja,
- 2) ostvarivanje međunarodne saradnje u skladu sa ovim zakonom,
- 3) pojedine slučajeve rešavanja materijalno – statusnih pitanja narodnih poslanika i drugih izabranih i imenovanih lica,
- 4) ako su vezani za zakonski rok ili to nalažu potrebe države.

IX. POSTUPCI ZA DONOŠENJE AKATA I DRUGI POSTUPCI

Član 53.

Postupci za donošenje akata i drugi postupci u Narodnoj skupštini su:

- 1) postupak za promenu Ustava;
- 2) postupak za donošenje zakona;
- 3) postupak za potvrđivanje međunarodnih ugovora;
- 4) postupak za donošenje budžeta Republike Srbije i završnog računa;
- 5) postupak za donošenje plana razvoja i prostornog plana Republike Srbije;
- 6) postupak za davanje prethodne saglasnosti na statut autonomne pokrajine;
- 7) postupak za donošenje deklaracije, rezolucije, preporuke i strategije;
- 8) postupak za donošenje Poslovnika i drugih opštih akata;
- 9) postupak za autentično tumačenje zakona;
- 10) postupak za donošenje jedinstvenih metodoloških pravila za izradu propisa;
- 11) postupak za potvrđivanje i prestanak mandata narodnog poslanika;
- 12) postupci za izbor i prestanak funkcije;
- 13) postupak kontrole nad radom Vlade;
- 14) postupak kontrole nad radom službi bezbednosti;
- 15) postupak za razrešenje predsednika Republike Srbije;
- 16) postupak za vršenje nadzora nad radom državnih organa, organizacija tela;
- 17) postupak davanja odgovora po zahtevu Ustavnog suda;
- 18) postupak odlučivanja o ratu i miru i o proglašenju ratnog i vanrednog stanja.

Postupci iz stava 1. ovog člana, utvrđeni Ustavom i zakonom, uređuju se Poslovníkom.

Član 54.

O pitanjima za koja ovim zakonom nije predviđen postupak, Narodna skupština odlučuje u skladu sa demokratskim standardima, opštim pravnim pravilima i prirodom pitanja o kome se odlučuje.

X. ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I PRESEDNIKA REPUBLIKE

Član 55.

Odnos Narodne skupštine i predsednika Republike zasniva se na saradnji i na pravima i dužnostima koji su utvrđeni Ustavom, zakonom i drugim aktom.

Narodna skupština može da zatraži obaveštenje od predsednika Republike o pitanjima iz njegove nadležnosti koja su bitna za ostvarivanje nadležnosti Narodne skupštine.

Predsednik Republike može zatražiti od Narodne skupštine obaveštenje o pitanjima iz svoje nadležnosti koja su bitna za ostvarivanje funkcije predsednika Republike. Predsednik Narodne skupštine obaveštava predsednika Republike o održavanju sednice Narodne skupštine.

Na poziv predsednika Narodne skupštine predsednik Republike može da se obrati narodnim poslanicima.

Način ostvarivanja odnosa Narodne skupštine i predsednika Republike uređuje se Poslovníkom.

XI. ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I VLADE

Član 56.

Vlada podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o radu na zahtev Narodne skupštine, a najmanje jednom godišnje.

Narodna skupština vrši kontrolu nad radom Vlade ili člana Vlade postavljanjem poslaničkog pitanja, podnošenjem interpelacije, glasanjem o nepoverenju Vladi ili pojedinom članu Vlade i obrazovanjem anketnog odbora.

Sazivanje i tok sednice Narodne skupštine na kojoj Vlada odgovara na poslanička pitanja utvrđuju se Poslovníkom.

Postupak kontrole nad radom Vlade ili člana Vlade uređuje se Poslovníkom.

XII. ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I USTAVNOG SUDA

Član 57.

Narodna skupština, na zahtev Ustavnog suda, dostavlja odgovor, odnosno mišljenje na predlog, inicijativu i rešenje o pokretanju postupka za ocenu ustavnosti, odnosno zakonitosti zakona i drugog opšteg akta koji je donela Narodna skupština.

Narodna skupština razmatra obaveštenja Ustavnog suda o stanju i problemima ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti, mišljenja i ukazivanja Ustavnog suda na potrebu donošenja i izmena zakona kao i o merama koje treba preduzeti radi njihove zaštite, kao i predloge i inicijative za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti zakona i drugog opšteg akta koji je donela Narodna skupština.

Način ostvarivanja odnosa Narodne skupštine i Ustavnog suda uređuje se Poslovníkom.

XIII. ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I DRUGIH DRŽAVNIH ORGANA, ORGANIZACIJA I TELA

Član 58.

Narodna skupština razmatra izveštaje koje joj dostavljaju državni organi, organizacije i tela u skladu sa zakonom.

Način ostvarivanja odnosa Narodne skupštine i drugih državnih organa, organizacija i tela uređuje se Poslovníkom.

XIV. MEĐUNARODNA SARADNJA NARODNE SKUPŠTINE

Član 59.

Narodna skupština ostvaruje međunarodnu saradnju u okvirima svojih nadležnosti u cilju očuvanja i razvoja mira, dobrosusedskih odnosa i ravnopravne saradnje sa svim narodima i državama sveta.

Narodna skupština ostvaruje parlamentarnu saradnju sa predstavničkim telima drugih država.

Član 60.

Narodna skupština ostvaruje međunarodnu saradnju:

- upućivanjem stalnih delegacija u parlamentarne skupštine međunarodnih organizacija;
- razmenom delegacija sa međunarodnim organizacijama;
- učešćem narodnih poslanika na konferencijama i savetovanjima;
- kroz interparlamentarni dijalog i druge oblike saradnje sa Evropskim parlamentom;
- kroz pokretanje i učešće na zajedničkim projektima sa predstavničkim telima drugih država, parlamentarnim skupštinama i međunarodnim organizacijama;
- upućivanjem delegacije Narodne skupštine, predsednika Narodne skupštine ili pojedinih narodnih poslanika u posete predstavničkim telima drugih država i prijemom delegacija predstavničkih tela drugih država;
- razmenom informacija, drugih materijala i publikacija, kao i putem drugih oblika saradnje sa predstavničkim telima drugih država;
- obrazovanjem poslaničkih grupa prijateljstva.

Sastav stalnih delegacija utvrđuje Narodna skupština, a sastav drugih delegacija i ciljeve i zadatke posete delegacije Narodne skupštine, utvrđuje predsednik Narodne skupštine ili nadležni odbor Narodne skupštine.

Član 61.

U Narodnoj skupštini se mogu obrazovati poslaničke grupe prijateljstva za unapređenje odnosa i saradnje s predstavničkim telima pojedinih država, na principu dobrovoljnosti.

Poslaničke grupe prijateljstva obrazuju se polazeći od uzajamno izraženih interesa za ostvarivanje i razvoj saradnje između parlamenata.

Predsednika i članove grupe prijateljstva određuje nadležni odbor Narodne skupštine.

Ako nadležni odbor Narodne skupštine nije u mogućnosti da odredi predsednika i članove grupe prijateljstva ili da dâ saglasnost na odluku o razmeni poseta sa grupama prijateljstva predstavničkih tela drugih država, o tim pitanjima odluku donosi predsednik Narodne skupštine, odnosno potpredsednik Narodne skupštine i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine.

XV. IMOVINA I FINANSIRANJE NARODNE SKUPŠTINE

Član 62.

Za ostvarivanje svojih nadležnosti Narodna skupština koristi sredstva obezbeđena u budžetu Republike Srbije i sredstva u svojini Republike Srbije.

Narodna skupština upravlja sredstvima iz stava 1. ovog člana u skladu sa propisima o budžetskom sistemu i propisima o sredstvima u svojini Republike Srbije, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

1. Imovina

Član 63.

Narodna skupština upravlja imovinom koja joj je neophodna za ostvarivanje svojih nadležnosti.

Generalni sekretar odgovoran je za zakonito upravljanje imovinom iz stava 1. ovog člana.

Narodni poslanici, imenovana i postavljena lica, kao i zaposleni u Službi Narodne skupštine odgovorni su da u obavljanju svojih funkcija, odnosno poslova, savesno i namenski postupaju sa imovinom koju koristi Narodna skupština.

Evidentiranje imovine i druga pitanja od značaja za upravljanje imovinom iz stava 1. ovog člana uređuju se aktom nadležnog odbora Narodne skupštine.

Na pitanja upravljanja imovinom koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje svojina Republike Srbije.

2. Finansiranje Narodne skupštine

Član 64.

Narodna skupština samostalno utvrđuje i raspolaže sredstvima za rad Narodne skupštine (u daljem tekstu: skupštinski budžet).

Skupštinski budžet je sastavni deo budžeta Republike Srbije.

Vlada ne može bez saglasnosti predsednika Narodne skupštine obustaviti, odložiti ili ograničiti izvršavanje skupštinskog budžeta.

Generalni sekretar je nalogodavac za korišćenje sredstava skupštinskog budžeta.

Postupak za utvrđivanje skupštinskog budžeta uređuje se ovim zakonom i Poslovníkom.

Član 65.

Generalni sekretar priprema predlog skupštinskog budžeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem i Poslovníkom i podnosi ga nadležnom odboru Narodne skupštine.

Nadležni odbor Narodne skupštine utvrđuje predlog skupštinskog budžeta i dostavlja ga ministarstvu nadležnom za finansije na mišljenje.

O predlogu iz stava 2. ovog člana ministar nadležan za finansije dostavlja obrazloženo mišljenje nadležnom odboru Narodne skupštine i neposredno se izjašnjava na sednici nadležnog odbora Narodne skupštine, radi postizanja saglasnosti.

U slučaju postizanja saglasnosti iz stava 3. ovog člana, nadležni odbor Narodne skupštine utvrđuje skupštinski budžet, koji ministarstvo nadležno za finansije bez izmena uključuje u nacrt budžeta Republike Srbije, a Vlada bez izmena u predlog zakona o budžetu Republike Srbije.

Ako se ne postigne saglasnost između nadležnog odbora Narodne skupštine i ministarstva nadležnog za finansije, ministarstvo nadležno za finansije predlog skupštinskog budžeta iz stava 2. ovog člana bez izmena uključuje u nacrt budžeta Republike Srbije, a Vlada bez izmena u predlog zakona o budžetu Republike Srbije.

U slučaju iz stava 5. ovog člana Vlada u obrazloženju predloga zakona navodi razloge zbog kojih ministarstvo nadležno za finansije smatra da predlog skupštinskog budžeta nije prihvatljiv.

Član 66.

Kontrola izvršenja skupštinskog budžeta sprovodi se po propisima o budžetskoj inspekciji i državnoj reviziji.

Internu kontrolu izvršenja skupštinskog budžeta sprovodi interni revizor u Narodnoj skupštini, u skladu sa planom vršenja kontrole.

Za svoj rad interni revizor odgovoran je generalnom sekretaru.

Interni revizor podnosi izveštaj o radu nadležnom odboru Narodne skupštine i generalnom sekretaru najmanje jednom godišnje.

Na druga pitanja od značaja za ostvarivanje funkcije interne revizije primenjuju se propisi kojima se uređuju budžetski sistem, računovodstvo i revizija.

Član 67.

Generalni sekretar podnosi nadležnom odboru Narodne skupštine tromesečne izveštaje o korišćenju i raspolaganju sredstvima za rad Narodne skupštine.

Nadležni odbor podnosi Narodnoj skupštini godišnji izveštaj o korišćenju i raspolaganju sredstvima za rad Narodne skupštine.

XVI. SLUŽBA NARODNE SKUPŠTINE

Član 68.

Stručne i druge poslove za potrebe Narodne skupštine obavlja Služba Narodne skupštine (u daljem tekstu: Služba).

Službom rukovodi generalni sekretar.

U rukovođenju radom Službe generalni sekretar ima položaj funkcionera koji rukovodi državnim organom.

Organizacija i rad Službe Narodne skupštine uređuje se odlukom Narodne skupštine, na predlog nadležnog odbora Narodne skupštine.

O unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Službi generalni sekretar donosi pravilnik, uz saglasnost nadležnog odbora Narodne skupštine.

Član 69.

Generalni sekretar donosi pravilnike, odluke, naredbe, uputstva i rešenja.

Generalni sekretar, pored akata iz stava 1. ovog člana, donosi kadrovski plan Službe, godišnji plan rada Službe i višegodišnji plan razvoja Službe.

Član 70.

Na prava i obaveze državnih službenika i nameštenika u Službi Narodne skupštine primenjuju se zakoni i drugi propisi koji se odnose na državne službenike i nameštenike u državnim organima, opšti propisi o radu i poseban kolektivni ugovor za državne organe.

Član 71.

Uprava za zajedničke poslove republičkih organa obavlja za potrebe Narodne skupštine poslove prevoza, održavanja, servisiranja i garažiranja vozila i poslove ugostiteljskih usluga.

Poslove unutrašnjeg obezbeđivanja i održavanja reda u zgradi i prostorijama Narodne skupštine obavljaju pripadnici službe obezbeđenja Ministarstva unutrašnjih poslova, uz saglasnost generalnog sekretara.

Član 72.

Druga pitanja od značaja za organizaciju i način rada Službe uređuju se aktom Narodne skupštine, odnosno aktom nadležnog odbora Narodne skupštine, u skladu sa zakonom i Poslovníkom.

XVII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 73.

Narodna skupština će odredbe Poslovníka Narodne skupštine uskladiti sa odredbama ovog zakona, u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 74.

Nadležni odbor Narodne skupštine doneće akte kojima se bliže uređuju prava i dužnosti narodnih poslanika u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 75.

Akti kojima se uređuje organizacija i rad Službe Narodne skupštine, unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mesta Službe Narodne skupštine, doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 76.

Nadležni odbor Narodne skupštine doneće akt o načinu upravljanja imovinom, kao i o evidentiranju imovine u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 77.

Do donošenja akata iz čl. 73. do 76. ovog zakona primenjuju se važeći propisi iz tih oblasti.

Član 78.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.